

NAISTEN KYMPPI JA PAREMMIN TIETÄMISEN PROBLEEMA

Pekka Sulkunen kirjoitti Alkoholipolitiikan numerossa 3/1994 Naisten Kympeistä. Kirjoituksen moniselitteisyyksistä huolimatta siitä on mielestäni luettavissa naisia syyllistävä tai ainakin huonosti ymmärtävä perussävy.

Sulkunen on kirjoituksensa aluksi pettynyt siitä, etteivät Naisten Kympin naiset täytäkään hänen esteetiikan nälkäänsä. Kahdenkymmenen tuhannen sporttisen, reippaan kunnottaren sijasta vastaan tuleekin ”sadoittain masentuneen, alistuneen, kärsivän näköisiä naisia, kaikenikäisiä, laihoja ja lihavia”. Pian Sulkunen huomaa muutakin eli muutaman naisen kantamat iskulauseet. Ne saavatkin hänet pohtimaan syvällisemmin naisten asemaa ja ennen kaikkea heidän omaa osuuttaan nykyisessä sukupuolisodan vaiheessa, kuten hän asian ilmaisee.

Vuosisadan alun urheilumiehet Tahko Pihkala, Ivar Wilskman etc. odottivat naisten urheilulta joko esteetiikkaa, yhteiskuntaan sopeutumista tai yksilöllistä pärjäämistä, kuten Leena

Laine on kirjoittanut (1989). Sulkunen sen sijaan odottaa, että Naisten Kymppiä juoksevien naisten tulisi olla tiedostavampia ja osallistua jollakin tehokkaammalla tavalla yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen ja mm. tasa-arvon toteutumiseen yhteiskunnassa.

Sulkunen ei näekään mitään hyvää Naisten Kympin ruumiillisuudessa, joka antaa vain useamman huomisen ja on muutenkin ”pelkää näyttämistä ja fiilistä”. Sen sijaan hän syyllistää Naisten Kympin naiset ja mm. Rehn-ilmion takana olleet eliittinaiset siitä, että naisten asema on niin huono kuin on. Sulkusen ajatus on siis se, että liikuntaa harjoittavien naisten tulisi käyttää liikuntaansa yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen, ei omaan ruumiin nautintoon tai muuhun vieraannuttavaan toimintaan. Toisaalta nainen ei saisi näyttää liikkueensa rumalta eikä kärsivältä.

Sen lisäksi, että Sulkunen jatkaa perinnettä, jossa miehet tietävät naisia paremmin, mikä naisille on hyväksi, voi myös ihmetellä

niitä asioita, joille Sulkunen on kirjoituksessaan sokea. Hän ei esimerkiksi huomannut absurdeiksi luokittelemiensä iskulauseiden suhdetta tasa-arvoproblematiikkaan. Kun toinen Sulkusen siteeraamista iskulauseista kuului ”Verot ja ruikutus roskikseen, me juoksemme Suomea huomiiseen” ja toinen ”Katsoa saa muttei koskettaa”, niin Sulkunen ei huomaa niiden yhteyttä sekä miehiseen (raha)politiikkaan että silloin vielä tulevaan hyvin miehisesti valmisteltuun EU-äänestykseen. Eikä toinen herättänyt tutkijaa pohtimaan yhteyttä seksibaari- ja ilotyttökeskusteluihin, vaikka tai koska itsekkin oli etsimässä silmänruokaa.

Rationaalinen miesintellektuelli oli myös täysin kyvytön huomaamaan mahdollisuutta, jonka perusteeksi on se, että nyky-yhteiskunnassa yhteiskunnallisen kampaailun arena on ainakin osittain siirtynyt (omaan) ruumiiseen ja siitä käytävään sekä konkreettiseen että symboliseen taisteluun,

kuten Esa Sironen (1988) on todennut tai jota keskustelut naisten kaupunkipeloista tai pornografiasta osoittavat. Naisten Kymppin naisetkin saattoivat tämän teesin mukaan juuri kärsiviltä näyttäessään tiedostamattaan tai tietoisestikin kamppailla oman ruumiinsa autonomiasta, yhteiskunnallisesta vallasta ja itsemäärittelystä.

Toisin sanoen: onko Naisten Kymppin naisten alistuttava kenen tahansa ohikulkevan miehen odotuksiin sporttisista ja reippaista kaunottarista ilman joutumista syyllisen penkille siitä, etteivät tee jotakin muuta jossain muualla? Eivätkö he saisi olla sellaisia kuin ovat ja tuntee kipua, nautintoa tai mitä tahansa pinnallisiakin tunteita juostessaan?

Postmodernissa yhteiskunnassa on kaiken lisäksi niin, että kunkin subjektin on melkein pakko itse reflektoida yhteiskunnalliseen ja muuhun repressioon, sitä eivät pysty puolueet, ay-liike tai edes johtavat miessosiologit naisille osoittamaan. Yhteiskunnallisen

kamppailun muoto ei ole enää rauhanmarssi tai mielenosoitus eduskunnan edessä, vaan se voi olla tilannesidonnaista, jatkuvasti muuttuvaa. Varmuuden aika on ohi ja moraalikysymykset on ratkaistava tilannesidonnaisesti. Tästähän Antti Karistokin (1994) on kirjoittanut.

Naisten Kymppikin voi olla yksi tapa kamppailla yhteiskunnallisesta vallasta, mutta ehkä vielä enemmän: tuntee yhteisyyttä ilman naisten tai naisten ja miesten välisiä ristiriitoja, kateutta ja epäsolidaarisuutta, jolloin esimerkiksi Naisten Kymppin voima onkin ruumiillistuneessa tunteessa solidaarisuudesta ja yhteisen tavoitteen eteen tehdystä työstä, josta jokainen voi yksilöllisestikin nauttia.

Kun Pekka Sulkunen näkee naisten liikunnassa pelkästään ikäviä ja pinnallisia asioita ja kun minä näen siinä enimmäkseen myönteisiä asioita, niin olisiko siten niin, että me miehet, tai ainakin osa meistä, olisim-

me kaikesta tasa-arvotietoisuudestamme huolimatta melkoisen kyvyttömiä ymmärtämään tai ainakin ilmaisemaan sitä, mitä nykyajan naiset liikunnassa, urheilussa tai ruumiillisuudessaan tuntevat ja miten he sen tulkitsevat?

KIRJALLISUUS

Karisto, Antti: Kevytmielisyyden aika. Tiede & edistys 19 (1994): 4, 226–238

Laine, Leena: The 'nature' of women – the 'nature' of men: The effects of gender images on organizing sports in Finland in the 1920s and 1930s. In: Proceedings of the Jyväskylä Congress on Movement and sport in Women's Life, August 17–21, 1987, Vol. 1. Jyväskylä 1989

Sironen, Esa: Uuden liikuntakulttuurin visiot. Teoksessa: Sironen, Esa (toim.): Uuteen liikuntakulttuuriin. Tampere: Vastapaino, 1988.

ARTO TIIHONEN